

WWF

2/2024

Lehti elävän maapallon puolesta

TÄNÄ KESÄNÄ KOKO SUOMI VILLIINTYY

KUIVUUS KURITTI NORSUJA KENIASSA

Pitkittynyt kuiva kausi teki piikin villieläinkonflikteihin ja rikollisuuteen.

VAALI LUONTOA – ÄÄNESTÄ EU-VAALEISSA

EU:n ansiosta suomalaisen luonnon suojelu saa rahoitusta ja selkänöjää.

LUONTOHETKIÄ SUURELLE YLEISÖLLE

Ossi Saarisen luontokuvista on tullut somen suosikkeja.

SISÄLLYSLUETTELO

13 Kuivuus hankaloitti ihmisten ja villieläinten yhteiseloä

© AMI VITALE / WWD/UK

16 EU-vaalit ovat tärkeitä luonnon ja ilmaston kannalta

© KARI SCHULZMANN

18 Liito-oravan papanajahdissa kansallispuistossa

© OSSI SAARINEN

Sivu 8

Ala villiksi -kampanja tuo näkyväksi suomalaispihojen luontoteot

© DAVIDE BICUSO / LUNSPASH

- 6 Luonnonsuojelun erityisasiantuntija on nähnyt naalin ahdingon ja nousun
- 7 Loistokultasiiven elinympäristöt uhkaavat kadota
- 19 Valokuvaaja Ossi Saarinen haluaa myös suojella luontoa
- 20 Asiaa: Mistä metsiemme huono tila johtuu?
- 21 Kentällä: Borneossa luontoa suojellaan kestäviä elinkeinoja tukemalla
- 22 Tuoreita onnistumisia
- 24 Kolumni: Julia Thurén ei hoida metsäänsä ja saa siitä palautetta
- 25 Resepti: Kukkakaaliticot ja pico de gallo
- 26 Kumminurkka

WWF-LEHTI

on lehti tukijoillemme Suomessa.
34. vuosikerta.

Seuraava lehti ilmestyy
lokakuussa 2024.

Osa lehden sisällöstä
tuotetaan Suomen
ulkoministeriön tuella.

JULKAISIJA WWF

Lintulahdenkatu 10
00500 Helsinki
Puh. 09 774 0100
toimitus@wwf.fi
wwf.fi
panda.org
WWF = Maailman Luonnon
Säätiö - World Wide Fund For
Nature, Suomen rahasto sr.
Y-tunnus 0215186-5

LAHJOITUSTILI

FI41 1572 3000 0111 89
MobilePay: 24620

KERÄYSLUVAT

Suomi RA/2022/549, myönnetty
1.4.2022, muutoshakemus myönnetty
30.4.2024, koko Suomen alueella
Ahvenanmaata lukuun ottamatta.
(Voimassa toistaiseksi, alk. 01.07.2022),
Ahvenanmaa Åland
ÅLR 2023/3397/27.4.2023
(1.7.2023-30.6.2024).
wwf.fi/keräyslupa

OSOITTEENMUUTOKSET

JA TUKIJA-ASIAT
Puh. 040 192 3112
(arkisin klo 9-16),
tukija@wwf.fi

PAINO

Punamusta
ISSN 1458-5308

Painopaperi:

UPM Fine 120g
FSC Mix -sertifioitu

TOIMITUS

Päätoimittaja:

Noora Jussila

Toimituspäällikkö:

Minna Nyrhinen-Blazquez

Tekijät tässä numerossa:

Joonas Fritze
Silja Honkavuori
Riikka Kaartinen
Viivi Koski
Tiitu Saarikoski
Julia Thurén
Totti Toiskallio
Katri Virtalaakso
Heidi Volotinen

Ulkoasu:

Alexandra Antell

Taitto:

Johanna Kulmalainen

Kansi:

Siili (*Erinaceus europaeus*).
© naturepl.com / Klein & Hubert / WWF

Torjutaan luontokatoa

OMALLA PIHALLA

© AKI-PEKKA SINIKOSKI / WWF

Luonto köyhtyy hälyttävää vauhtia, ja pölyttäjien määrä on huvennut maailmanlaajuisesti. Pölyttäjien ja muiden pörräisten ahdinko johtuu niiden elinympäristöjen vähenemisestä.

Onneksi jokainen meistä voi kantaa kortensa kekoon. Esimerkiksi omalla kotipihalla voi tehdä paljon tekemättä mitään. Liiallinen siisteys ei ole luonnon ystävälle hyve puutarhan hoidossa, ja hallittu hoitamattomuus houkuttaa paikalle runsaasti elämää. Entä jos jättäisitkin tänä vuonna osan nurmikosta leikkaamatta ja antaisit voikukkien ja valkopaaloiden rehottaa? Villiä, eikö?

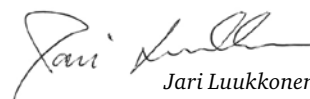
Mikä parasta, luonnon auttaminen ei edes vaadi omaa pihaa. Pölyttäjiä voi pelastaa taloyhtiön yhteisellä pihalla tai pienelläkin parvekkeella istuttamalla pörräisten suosimia kasveja ja kukkia.

Valtaosa maailman viljelykasveista tarvitsee hyönteispölytystä satojen varmistamiseksi. Pölyttäjien ansiosta meillä riittää muun muassa erilaisia marjoja, hedelmiä ja vihanneksia.

Haluamme tarjota auttavan kätemme pölyttäjille, jotka vastavuoroisesti auttavat meitä ihmisiä. Siksi aloitimme yhteistyössä OP Ryhmän kanssa keväällä Ala villiksi -kampanjan. Kaikki mitä sinun tarvitsee tietää villiinnyttämisestä, löytyy nyt osoitteesta [alavilliksi.fi](https://www.wwf.fi/ala-villiksi). Sivuilta saat runsaasti käytännön vinkkejä, ja kannustamme sinua merkitsemään villiinnyttämiä neliötä laskuriin. Tavoittemme on miljoona villiinnytettyä neliötä ensimmäisenä vuonna!

Mitä isomman pinta-alan annamme takaisin luonnolle, sitä suurempi vaikutus sillä on monimuotoisuudelle.

Ala siis villiksi tänä kesänä!

Jari Luukkonen
pääsihteeri, WWF Suomi

Tykkää, seuraa,
jaa ja vaikuta.
Yhdessä muutamme
maailmaa.

facebook.com/
wwfsuomi

@WWFSuomi

@WWFSuomi

instagram.com/
wwfsuomi

wwf.fi/uutiskirje

wwf.fi
wwf.fi/kummiaksi
wwf.fi/yritykset

PINNALLA NYT

TYÖNTEKIJÖIDEMME
VINKIT KESÄÄN.

© RIIKKA KAARTINEN
RIIKKA KAARTINEN
Viestinnän asian-
tuntija

Lähde yöretkelle! Yöllä lähimetsäkin näyttää uudelta. Voi kuulla pöllöjä ja nähdä kettuja, mäyriä, yöperhosia ja muita hämärän kulkijoita. Kesäinen aamun sarastus lintu-konsertteineen on päivän hienoin hetki.

© KATJA LÄHDESMÄKI-JOSEFSSON
KATJA LÄHDESMÄKI-JOSEFSSON
Hankeneuvonantaja

Tee pyöräretki Ahvenanmaan saaristoon. Ålandstrafikenin lautan nappaat pohjoista reittiä Kustavin Vartsalasta tai etelästä Korppoon Galtbysta, väliin mahtuu monta mielenkiintoista saarta!

© PINJA SILVONEN / WWF

Eduskunnassa vietettiin vegepäivää

WWF oli mukana ensimmäisessä Eduskunnan vegepäivässä huhtikuussa. Siirtyminen kasvipainotteiseen ruokavalioon on välttämätöntä luonnon ja ilmaston suojelemiseksi, ja aihe kiinnosti laajasti kansanedustajia ja ministereitä. Tilaisuuden yhteydessä julkaistiin WWF:n *Askelia kasvuloikkaan: kasvipohjaisen ruuan alan kehitystarpeita* -raportti. Selvitys nostaa alan kehityskohteiksi muun muassa strategian ja täsmällisten mittareiden kehittämisen ja osaamistarpeen muutokseen vastaamisen. Poliittiset päättäjät ovat avainasemassa, sillä ruoka-alan kehittäminen ei ole pelkästään maatalous- tai ympäristöpolitiikkaa, vaan myös talous-, työllisyys- ja turvallisuuspolitiikkaa.

© CAMILODAZPHOTOGRAPHY / WWF-COLOMBIA / WWF-FIN

SUKLAABRÄNDIT EIVÄT OLE TEHNEET RIITTÄVÄSTI METSÄKADON TORJUMISEKSI

Useat suomalaisille tutut suklaabrändit saivat vain välttävän arvosanan pisteytyksessä, jossa selvitettiin, miten suklaa-alan toimijat huomioivat ympäristön ja työntekijöiden olot sekä tuntevat käyttämänsä kaakaon alkuperän.

”Positiivisiakin esimerkkejä nähtiin, mutta isossa kuvassa yrityksillä on vielä paljon tehtävää suklaa-alan epäkohtien korjaamiseksi”, sanoo WWF:n kansainvälinen metsäasiantuntija **Maija Kaukonen**.

Suklaa on globaalisti yksi merkittävimmistä metsäkatoa aiheuttavista tuotteista. Pisteytykseen vastanneista yrityksistä lähes kaikki kertovat sitoutuvansa metsäkadon torjumiseen, mutta silti 37 prosenttia niiden käyttämistä kaakaoviljelmistä on edelleen vailla minkäänlaista valvontaa.

”Lupaukset metsäkatoon puuttumisesta eivät merkitse mitään, jos viljelmää ei valvota lainkaan. Ilman kunnollista monitorointia ei voida varmistua siitä, ettei viljelmillä tapahdu metsäkatoa” Kaukonen toteaa.

Euroopassa on totuttu halpaan suklaaseen, jonka todellisen hinnan maksavat luonto ja viljelijät. Kun yritykset alkavat toimia metsäkadon kitkemiseksi ja viljelijöiden riittävän toimeentulon takaamiseksi, suklaan hinta todennäköisesti nousee.

”Pisteytyksessä hyvin sijoittuneet yritykset, kuten hollantilainen Tony’s Chocolonely, näyttävät esimerkkiä siinä, että suklaan tuotannossa on mahdollista ottaa huomioon sekä ympäristö että ihmisoikeudet”, Kaukonen sanoo.

Naalin suojelulle EU-rahoitus

EU on myöntänyt 2,3 miljoonaa euroa naalin suojeluun. Interreg-Aurora-rahoitus varmistaa Suomen, Ruotsin ja Norjan viranomaisten, yliopistojen ja järjestöjen tekemän suojelutyön jatkumisen vuoden 2026 loppuun asti. WWF aloittaa tuen avulla retkeilijöiden tiedottamisen siitä, miten roskaaminen vaikuttaa äärimmäisen uhanalaiseen naaliin. Muut toimijat jatkavat tuella muun muassa ruokinta-automaattien täyttöä erämaassa ja naalin pahimman kilpailijan ketun metsästäystä.

© CHRISTOPHER COCKERILL / SWEDISH ARCTIC FOX PROJECT

MILLA RAHIKKA
Yksityisvarainhankinnan harjoittelija

Lähde meren tai järven rantaan luonnon helmaan urheilemaan. Monilla rannoilla on nykyään ulkosali ja lentopalloverkot. Jälkeenpäin voi käydä vedessä virkistäytymässä.

JUHO TALJA
Digitaalisen viestinnän asiantuntija

Auta pölyttäjiä pienillä ja vaikka isommillakin teoilla omalla pihallasi tai parvekkeellasi. Oma aikeeni on istuttaa parvekkeelle luonnonkukkia ja antaa joidenkin yrttien kukkia, jotta pölyttäjät saavat ravintoa.

ANNE TARVAINEN
Ohjelmajohtaja

Siille saa tarjota ruokaa! Siille voi tarjota vettä pienessä kulhossa ja ruuaksi esimerkiksi kostutettua kissanruokaa tai keitettyä kalaa. Älä anna maitoa, raakaa kalaa tai suolaista ravintoa.

© SHUTTERSTOCK / JHOB SERBYUKOV / WWF

Valtaosa vaatii kieltoa kertakäyttömuoville

Kansainvälinen kysely paljastaa ihmisten haluavan tiukkaa sääntelyä muovituotteille. 85 prosenttia vastaajista kannattaa kertakäyttöisten muovituotteiden kieltoa ja 90 prosenttia kieltoa muovituotteiden haitallisille kemikaaleille. WWF:n ja Plastic Free Foundationin kyselyyn osallistui lähes 25 000 vastaajaa 32 maasta. Suomi ei ollut mukana tutkimuksessa.

Katso luontoa livenä!

WWF:n Luontoliven kesä on toimintaa täynnä. Parhailtaan voit katsoa palvelustamme livelähetystä sääksenpesältä ja seurata itämerennorppien eloa Saaristomerellä osoitteessa wwf.fi/luontolive.

WWF ja Sanoma Media Finland tiivistävät yhteistyötään

Kolmivuotisessa yhteistyössä WWF vahvistaa markkinointiaan Sanoman kanavissa sekä auttaa mediayhtiötä kehittämään omaa vastuullisuustyötään. Yritysyhteistyössä Sanoman henkilökunnalla on mahdollisuus osallistua ympäristöaiheisiin tilaisuuksiin, muoviroskatkalkoihin ja öljyntorjuntaharjoituksiin.

EUROOPPA ON MAAILMAN NOPEIMMIN KUUMENEVA MAANOSA

Viime vuonna maapallon keskilämpötila nousi jälleen uusiin ennätyslukemiin, ja Euroopassa todistettiin sään ääri-ilmiöitä ennennäkemättömissä mittasuhteissa. Tulvat aiheuttivat vakavia vahinkoja, maastopalot tekivät tuhojaan ja kuumuus lisäsi kuolemien määrää.

Huhtikuussa julkaistu *European State of the Climate* -raportti painottikin, että ilmasto-otimet on nostettava entistä vahvemmin päätöksenteon keskiöön.

”Voimakkaiden päästövähennysten lisäksi tarvitaan vahvoja, tuhoja ennaltaehkäiseviä ja oikea-aikaisia sopeutumistoimia myös Euroopassa”, sanoo WWF:n ilmasto-ohjelman johtaja **Bernt Nordman**.

Eurooppa on nykyisin maailman nopeimmin kuumeneva maanosa. Kun maapallon keskilämpötila oli viime vuonna 1,3 astetta esiteollista aikaa korkeammalla, oli Euroopassa maa-alueiden keskilämpötila noussut jo 2,3 astetta vertailukautta kuumemmaksi.

WWF VASTAA

ASKARRUTTAAKO JOKIN? WWF:N ASIANTUNTIJAT VASTAAVAT.

Lähetä kysymyksesi meille: toimitus@wwf.fi

Miten säilyttää usko tulevaisuuteen, kun luontoa ja ilmastoa koskevat uutiset ovat jatkuvasti huonoja?

”Huonojen uutisten keskellä on hyvä muistaa, että ihmiset kykenevät suuriinkin muutoksiin. Siksi tällaiset uutiset kannattaa pyrkiä kääntämään voimavaraksi. Voit esimerkiksi miettiä, miksi luonto ja ympäristö ovat sinulle tärkeitä tai hakea inspiraatiota paremman tulevaisuuden visioihin vaikkapa kirjallisuudesta. Sekä itselle tärkeiden asioiden jäsentely että mielikuvitus auttavat ammentamaan motivaatiota ja energiaa toimintaan. Kannattaa etsiä juuri itselle ominainen tapa toimia luonnon puolesta. Toiminta on hyvä keino välttää ympäristöapatiaa: kun pääsee jakamaan tunteita muiden kanssa, huomaa samalla, että muutkin välittävät ja toimivat paremman tulevaisuuden puolesta. Isot muutokset koostuvat aina pienistä teoista ja jokaisen panos liikuttaa asioita eteenpäin. Siksi on hyvä muistaa juhlia pieniäkin voittoja.”

© AKIPEKKA SINIKOSKI / WWF

LE VO
Projektikoordinaattori

TÄLLÄ PALSTALLA HAASTATELLAAN IHMISIÄ, JOTKA TUKEVAT WWF:N TYÖTÄ.

© RIIKKA KAARTINEN / SUOMEN LUONTO

© KATRIINA ROHJA / WWF

Kapula vaihtoon

NAALINSUOJELUSSA

TEKSTI RIIKKA KAARTINEN

Metsähallituksen Tuomo Ollila on nähnyt naalin ahdingon ja toiveikkaan tulevaisuuden. Nyt naalinsuojelun konkari jäi eläkkeelle.

Luonnonsuojelun erityisasiantuntija **Tuomo Ollila** näki ensimmäistä kertaa naalin Suomessa talvella 2016–2017. Hän oli tuolloin maastotöissä Käsivarren erämaa-alueella Enontekiöllä. Hetki jäi mieleen, sillä hän oli ennen ensikohtaamista ehtinyt johtaa naalinsuojelutyötä Suomessa jo 15 vuotta.

Toukokuussa 2024 Ollila jäi eläkkeelle. Hän ehti urallaan nähdä naalin ahdingon ja olla tärkeässä roolissa rakentamassa lajille valoisampaa tulevaisuutta Suomessa. Tätä työtä Ollila ja hänen kollegansa Metsähallituksen Luontopalveluissa ovat tehneet yhdessä WWF:n kanssa.

Sukupuuton partaalle metsästetyn naalin suojelu alkoi 1980-luvulla, kun WWF:n naalityöryhmä perustettiin. Lajin suojelusta ja seurannasta Suomessa vastannut työryhmä lopetettiin 1998, ja naalinsuojelun päävastuu siirtyi Luontopalveluille. Tiivis yhteistyö WWF:n kanssa jatkui, ja WWF mahdollisti naalien ruokinta-automaattien viemisen ja ylläpidon tunturi-alueille.

Ennen Ollilaa naalinsuojelua johti suojelubiologi **Matti Mela**. Häntä voi Ollilan mukaan kiittää pohjoismaisen yhteistyön aloittamisesta naalin suojelussa,

minkä hän kokee erittäin tärkeäksi.

”Maiden rajat ylittävä suunnitelma naalin suojelemiseksi on välttämätön, jotta työssä voidaan onnistua.”

Nyt näyttää siltä, että onnistumisesta voidaan puhua, sillä naali on pesinyt Suomessa jo kahtena vuonna peräkkäin. Ensimmäisenä vuotena pentuja löytyi 4, ja viime vuonna niitä vipelsi pesillä jopa 25.

Ollilalle onkin painunut mieleen hetki, kun hän pari vuotta sitten sai tiedon ensimmäisestä pesivästä naaliparista Suomessa sitten 1990-luvun. Kartoitajat olivat olleet liikkeellä yöllä ja lähettäneet viestin iloisesta löydöksestä tuoreeltaan Ollilalle.

”Join kotona aamukahvia ja puhelimesta näin, että on tullut tekstiviesti”, Ollila muistelee.

Hän päätti lähimpien kollegojen kanssa salata tiedon onnistuneesta pesinnästä syksyyn saakka, sillä mahdollisuus häiriöön haluttiin minimoida.

Kun Ollila eläköityy, jääkö myös naalityö?

”Tarkkoja suunnitelmia ei ole, mutta olen ilmoittanut, että jos minusta on enemmän hyötyä kuin haittaa, voin jossakin muodossa olla edelleen mukana”, hän sanoo. ■

Loistokultasiipi (*Lycaena virgaureae*)

Loistokultasiipi on oranssina hehkuva päiväperhonen, jonka erottaa muista kultasiivistä sen takasiipien alapuolella olevista valkoisista täplistä.

Laji katsotaan toistaiseksi elinvoimaiseksi, mutta se on taantunut erittäin voimakkaasti 2000-luvun aikana. Tämä johtuu loistokultasiiven elinalueiden, perinneympäristöjen katoamisesta. Perinneympäristöjä uhkaa umpeenkasvu, sillä niitä ei enää käytetä entiseen tapaan. Tehokas tapa pitää perinneympäristöt avoimina on laidunnus. Loistokultasiiven ja muiden päiväperhosten parhaimpia

ystäviä ovatkin luonnonlaiduntajat, kuten lehmät ja lampaat, jotka työllään torjuvat tehokkaasti luontokatoa. Perinneympäristöissä elää myös lukuisia uhanalaisia lajeja.

Loistokultasiiven lentoaika on heinäkuun alusta elokuun puoliväliin. Silloin sen voi nähdä laskeutuneena esimerkiksi kultapiiskulle, yhdelle loistokultasiiven suosikkimesikasveista. Loistokultasiiven tieteellinen lajiniemi *virgaureae* onkin peräisin kultapiiskulta (*Solidago virgaurea*). Toukkavaiheessa loistokultasiipi käyttää ravintokasvinaan aho- ja niittysuolaheinää.

FAKTA:

Loistokultasiivellä on oranssit siivet, vaikka se kuuluu sinisiipisten heimoon. Koiraalla siivet ovat hohtavan oranssit mustilla reunuksilla, naaraalla oranssin seassa on tummaa täplitystä.

Siipien kärkiväli on 23–31 millimetriä.

Loistokultasiipi suosii avoimia ja puoliavoimia maastoja, etenkin kuivia niittyjä ja hakamaita. Esiintyy myös metsänreunoilla.

*”Villinnyttämällä pihamaata
laajennamme pölyttäjien elintilaa.”*

© SHUTTERSTOCK / DES82 / WWF

Pihoista ja parvekkeista

PÖLYTTÄJIEN PARATIISEJA

TEKSTI MINNA NYRHINEN-BLAZQUEZ • KUVITUKSET KATRI VIRTALAAKSO

Luonto ja pölyttäjät tarvitsevat lisää elintilaa, muuten olemme pulassa. Onneksi niittykukkia ja niistä riippuvaisia perhosia ja kimalaisia voi auttaa ihan lähellä, omilla pihoilla ja parvekkeilla.

Kasvaako nurmellasi apilaa, voikukkaa tai niittyhumalaa? Entä ripustitko pihapuuhusi linnunpöntön tai annatko osan parvekkeyrteistäsi venähtää kukintaan saakka? Hieno, olet tehnyt luonnon monimuotoisuuden kannalta juuri oikeanlaisia tekoja!

Tänä kesänä WWF kutsuu kaikki puutarhaharrastajat, nikkarit ja parvekeviljelijät

kampanjaan tarjoamaan neliömetrejä luonnolle omassa puutarhassa, mökkipihalla tai parvekkeella. Mukaan voi lähteä tekemällä pieniä ja suuria tekoja aina pölyttäjäystävällisistä kasvivalinnoista koko pihamaan villiinnyttämiseen. Jokainen voi osallistua, oli kyseessä sitten aloitteleva viherpeukalo tai ammattilainen.

Mikä on pölyttäjä?

- Pölyttäjät ovat erilaisia eläimiä, jotka etsivät kukkakasveista ravinnokseen mettä, siitepölyä tai molempia.
- Pölytys tapahtuu, kun pölyttäjän tuomaa siitepölyä päätyy kukan emille ja kukka hedelmöittyy.
- Suomessa lentävät hyönteiset, kuten kimalaiset, erakkomehiläiset, perhoset ja kukkakärpäset, vastaavat pääasiassa pölytyksestä. Myös jotkin lentokyyvittömät hyönteiset, kuten muurahaiset, voivat pölyttää.
- Muualla maailmassa pölyttäjiin kuuluu lisäksi muun muassa lepakkoja, lintuja ja apinoita.

Kampanjan nimi on ”Ala villiksi”, ja sen idea on yksinkertainen: annetaan pinta-alaa luonnolle erilaisin keinoin, ja mukaan voi tulla ilmoittamalla luonnolle antamansa neliömetrit. Alavilliksi.fi-nettisivulla on laskuri, joka päivittyy aina, kun neliömetrejä tulee lisää. Nettisivuilta löytyy myös kattavasti vinkkejä, millä tavoin pihamaata tai parveketta voi villiinnyttää.

”Kiteytettynä villiinnyttäminen on helpoimmillaan sitä, että jättää puutarhassa jotkin alueet kevyemmälle hoidolle, sillä näin luonnon monimuotoisuudelle tulee tilaa. Voi esimerkiksi jättää nurmikon leikkaamatta ja antaa kukkien kasvaa. Lehtikasat, kompostit ja lahoppu ovat hyönteisille oivia pesimis- ja talvehetimitä”, tiivistää WWF:n suojeluasiantuntija **Eeva-Liisa Korpela**.

Kampanjan idea sai alkunsa Tanskassa, missä on ”villiinnytty” WWF:n vetämänä jo neljä vuotta. Tarkoituksena oli tehdä alkuun pieni, 60 eri pihamaan kokeilu, jossa osallistujat pitävät päiväkirjaa monimuotoisuusteista ja niiden toimivuudesta. Heti alussa mukaan olisi halunnut toistatuhatta ihmistä.

”Neljässä vuodessa pienestä kokeilusta on kasvanut koko kansan tempaus, jonka voimin tanskalaiset ovat villiinnittäneet pihojaan ja parvekkeitaan jo lähes kahdeksan miljoonaa neliometriä”, Korpela kertoo.

Tanskan jälkeen oli Norjan vuoro villiintyä, sen jälkeen Ruotsin – ja nyt Suomi lähtee mukaan.

”Ensimmäisenä kautena tavoite on, että luonto saisi miljoona neliötä lisää tilaa. On pelkästään positiivista, jos tavoite osoittautuu liian pieneksi, ja määrä tuplaantuu tai jopa triplaantuu”, Korpela visioi.

Palvelus pölyttäjiille

Villiinnyttäminen on jo hiljalleen alkanut vallata alaa, esimerkiksi julkisilla alueilla. Monet kaupungit ovat jättäneet nurmikenttiä tarkoituksellisesti leikkaamatta ja kylväneet uusia niittyjä.

Alojen palauttaminen kohti luonnollisempaa tilaa on toivottu uutinen kasveja pölyttävien hyönteisten kannalta, sillä pölyttäjät ovat

vähentyneet maailmanlaajuisesti.

Suomessa niiden tärkeim-

piä elinympäristöjä ovat perinnemaisemat, kuten niityt, kedot ja hakamaat, jotka kaikki ovat uhanalaisia luontotyyppisiä.

”Villiinnyttämällä pihamaata laajennamme pölyttäjien elintilaa. Ahdingossa olevien niittykasvien vaaliminen on lisäksi itsessään arvokasta, vaikka pihalla ei näkyisikään esimerkiksi näyttäviä päiväperhosia”, Korpela muistuttaa.

Pölyttäjien säilyminen on ihmisten kannalta välttämätöntä. Jos pölyttäjiä ei ole, vaikutukset esimerkiksi ruokaturvaan ovat dramaattiset: noin 75 prosenttia maapallon viljelykasveista tarvitsee hyönteispölytystä satojen varmistamiseksi. Maailmalla pölyttäjiä on jopa jo yritetty korvata ihmisten tekemällä pölytyksellä, jos kasville luontaisia pölyttäjiä ei enää ole. Ihmisvoimin pölyttäminen on työlästä, sillä pölytys on ajoitettava tarkasti kukan aukeamisesta.

Suomessa luonnonpölyttäjät vastaavat jopa yli puolesta viljelykasvien pölytyksestä.

”Täällä meillä hyönteispölytyksestä ovat riippuvaisia monet peltokasvit, kuten tattari, rypsi ja härkäpapu. Puutarhakasveissa hyönteispölytyksestä riippuvaisia lajeja on vieläkin enemmän. Pölytyksellä useiden poimimiemme marjojen, kuten mansikoiden ja mustikoiden, laatu ja koko kasvaa merkittävästi”, Korpela kertoo.

Pihamaan tai parvekkeen villiinnyttäminen auttaa luontoa laajemminkin kuin vain pölyttäjien näkökulmasta. Myös muut hyönteiset, pikkunisäkkäät, kuten siilit ja lepakat sekä linnut kiittävät, kun niille löytyy yhä enemmän vaikkapa pesäpaikkoja.

OP Ryhmä mukana villiinnyttämässä

WWF:n pääyhteistyökumppani kampanjassa on OP Ryhmä, joka kannustaa pankkejaan ja henkilöstöään mukaan villiinnyttämään lähiympäristöä. Kumppanuuden konkreettisia tekoja ovat muun muassa henkilöstön kouluttaminen monimuotoisuusteemoista sekä talkoot, joissa OP:n työntekijät hävittävät haitallisia vieraslajeja arvokkailta luontokohteilta.

Potentiaalia vaikuttaviin tekoihin on, sillä henkilöstöä Suomen suurimmalla finanssialan toimijalla on noin 13 000 ja osuuspankkeja on noin 100. Myös asiakkaat toivovat tekoja luonnon puolesta. Viime vuonna *Kaikkien aikojen tekoja* -kyselyssä OP:n omistaja-asiakkaista 14 prosenttia valitsi lähiluonnon hyväksi tehtävät teot tärkeimmäksi paikalliseksi vastuullisuusteoksi.

”Yhteistyössä pääsemme kiinni käytännön toimiin, joilla voimme toteuttaa viime vuonna julkistamaamme luonnon monimuotoisuustiekarttaa. Meillä on isona toimijana merkittävä rooli suomalaisten arjessa, ja siksi tehtävänämme on kirittää yrityksiä, yhteisöjä ja ihmisiä. Haluamme toimia luonnon ja ilmaston kannalta kestäväen talouden suunnannäyttäjänä, ja toivomme, että mahdollisimman moni lähtee kanssamme tälle matkalle”, toteaa OP Ryhmän ESG Lead **Kaarina Saramäki**.

Villi on kaunista

Koska monen pihamaalta löytyy varmasti jo valmiiksi luonnon monimuotoisuutta lisääviä elementtejä, ne kannattaa laskea mukaan, kun ilmoittaa neliöitään laskuriin. Uudet, suunnitteilla olevat neliöt voi puolestaan ilmoittaa sen mukaan, minkä verran on aiheisaa villiinnyttää.

”Esimerkiksi marjapensaista, hedelmäpuista ja leikkaamatta jätetystä nurmesta voi laskea niiden kattaman alan neliöinä. Jos taas rakentaa linnunpöntön tai juomapisteen pölyttäjille, niistä voi laskea neliöt siten, että yksi teko vastaa yhtä neliötä”, Korpela opastaa.

Villinnyttäjät voivat kohdata virtuaalisesti WWF:n Facebook-yhteisössä, jossa voi jakaa vinkkejä ja valokuvia omista kokemuksista ja kysellä muilta, miten erilaiset monimuotoisuusteot ovat toimineet. Yhdessä on myös mukava havainnoida, millä tavoin vuodenaikat etenevät ja miten sääolot vaikuttavat eri paikoin.

Korpela toivoo kampanjan ruokkivan ajatusta, että villikin voi olla kaunista.

”Pelkkä millintarkasti ajettu nurmikko ja tuijapensaat eivät anna pölyttäjille tai muullekaan luonnolle käytännössä mitään. Mutta laiskottelu, viivyttely ja luonnonmukaisuus puolestaan antavat paljonkin. Kannustan kaikkia pihojen ja puutarhojen kuopsuttajia välttämään liiallista puunaamista ja omaksumaan ajatuksen ’hallitusta hoitamattomuudesta.’”

Suomessa on Tilastokeskuksen mukaan arviolta noin 1,3 miljoonaa pientaloa ja noin 500 000 mökkiä, ja parvekkeitakin on yli miljoonassa suomalaisessa asunnossa. Millainen vaikutus saataisiinkaan, jos näissä kaikissa annettaisiin tilaa luonnolle? ■

© JOE GOUGH / SHUTTERSTOCK

Viisi pikavinkkiä villiinnyttämiseen:

Jätä nurmikko leikkaamatta

Lyhyeksi ajettu nurmikko on luonnolle käytännössä autiomaata. Nurmikäytävät ja ainakin jonkin alan leikkaamatta jättäminen ovat helppo keino lisätä pihan monimuotoisuutta.

Valitse pölyttäjystävällisiä kukkia

Pölyttäjät pitävät kasveista, jotka tuottavat runsaasti mettä ja siitepölyä. Hyvä sääntö on valita värikkäitä kukkia, jotka tuoksuvat hyvältä, ja mieluiten sellaisia, jotka kasvavat myös luonnossa villinä.

”Rikkaruohotkin” ovat tärkeitä

Villinnyttää voi myös siten, että antaa niin sanottujen rikkaruohojen kasvaa omia aikojaan hävittämättä niitä puutarhakasvien tai nurmikon tieltä. Yksi hyödyllinen kasvi on nokkonen, jota monet perhoslajit, kuten nokkosperhonen, syövät toukkana.

Tee vesipiste pölyttäjille ja muille eläimille

Etenkin helteillä juoma- ja kylpypiste on pölyttäjille ja pikkueläimille tärkeä lisä. Pienimmillään auttaa, että sijoittaa sopivaan paikkaan vedellä täytetyn lautasen.

Älä käytä myrkkysuihkeita

Kasvinsuojeluaineet ja kemialliset lannoitteet ovat suuri uhka kotipuutarhojen monimuotoisuudelle, joten niitä kotipuutarhurin kannattaa välttää. Ei ole järkeä kylvää toisella nurkalla niittykukkiä ja ruiskuttaa myrkkijä kulman takana.

Lisää vinkkejä osoitteessa alavilliksi.fi.

Kirsikka Simbergin mökkipihassa

LUONNOLLE ON TILAA

TEKSTI MINNA NYRHINEN-BLAZQUEZ • KUVAT KIRSikka SIMBERGIN KOTIALBUMI

Somevaikuttaja ja podcast-juontaja Kirsikka Simberg inspiroituu runsaista ja rönsyilevistä englantilaisista puutarhoista. Simbergin omalla mökkipihalla nurmi saa kasvaa ja ötökät ovat tervetulleita.

Kuusi kesää sitten **Kirsikka Simberg** ihasteli Kemiönsaarella tuoreen mökkinsä pihanurmea, johon kasvoi alkukesästä hurmaava voikukkapelto. Hän halusi jättää kukat kasvamaan, mutta mietti: saako näin tehdä, vai pitääkö ne leikata pois?

Hän havahtui, miten omaatuntoa kolkutteli suomalaiselle puutarhahoidolle tyypillinen ajatus, että pihassa pitää olla siistiä ja viimeisen päälle trimmattua.

”Annoimme kukkien kuitenkin olla, emmekä ole leikanneet niitä muinakaan kesinä”, Simberg sanoo.

Simbergistä ei tullut minimalistista puutarhahoitajaa, sillä hänen ihanteensa täydellisestä puutarhasta löytyvät muualta kuin sepelin ja tuijapensaiden varjosta – ylenpalttisesta englantilaisesta puutarhasta, jossa kukkivat kerroksellisesti muhkeat pionit, unikat, ruusut ja muut värikäät kasvit.

”Cottage Garden” -tyylikin kutsuttu englantilainen puutarha on luonnon näkökulmasta aarreaitta, sillä kasvilajien kirjo houkuttelee paikalle sekä pölyttäjiä että muita ötököitä ja pikkueläimiä.

”Puutarha on parhaimmillaan mahtava ekosysteemi, jossa on tilaa ötököille, linnuille ja ihmisen kasvattamille asioille. Lapsetkin rakastavat ihastella puutarhassa möngertäviä ötököitä. Kun postasin kerran kuvan pihastamme löytyneestä

etanasta, olin järkyttynyt siitä, miten paljon minulle tuli vinkkejä sen tuhoamiseen”, hän sanoo.

”Kyllä pihalle pari etanaakin mahtuu, ei se heti tarkoita, että kasvimaan on pilalla. Paitsi jos on kyse espanjansiruetanasta, joka on haitallinen vieraslaji.”

Opiksi ja inspiraatioksi puutarhanhoitoon Simberg tykkää lukea kirpputoreilta ja antikvariaateista löytämiään vanhoja puutarhaoppaita.

”Vanhoissa kirjanjärkeissä minua miellyttää se, että ne ovat niin tietopohjaisia, ei pelkkää fiilistelyä. Niistä oppii paljon perinteisistä kasvilajeista ja niiden hoidosta.”

Myös Instagramista ja Tiktokista saa hyödyllisiä vinkkejä.

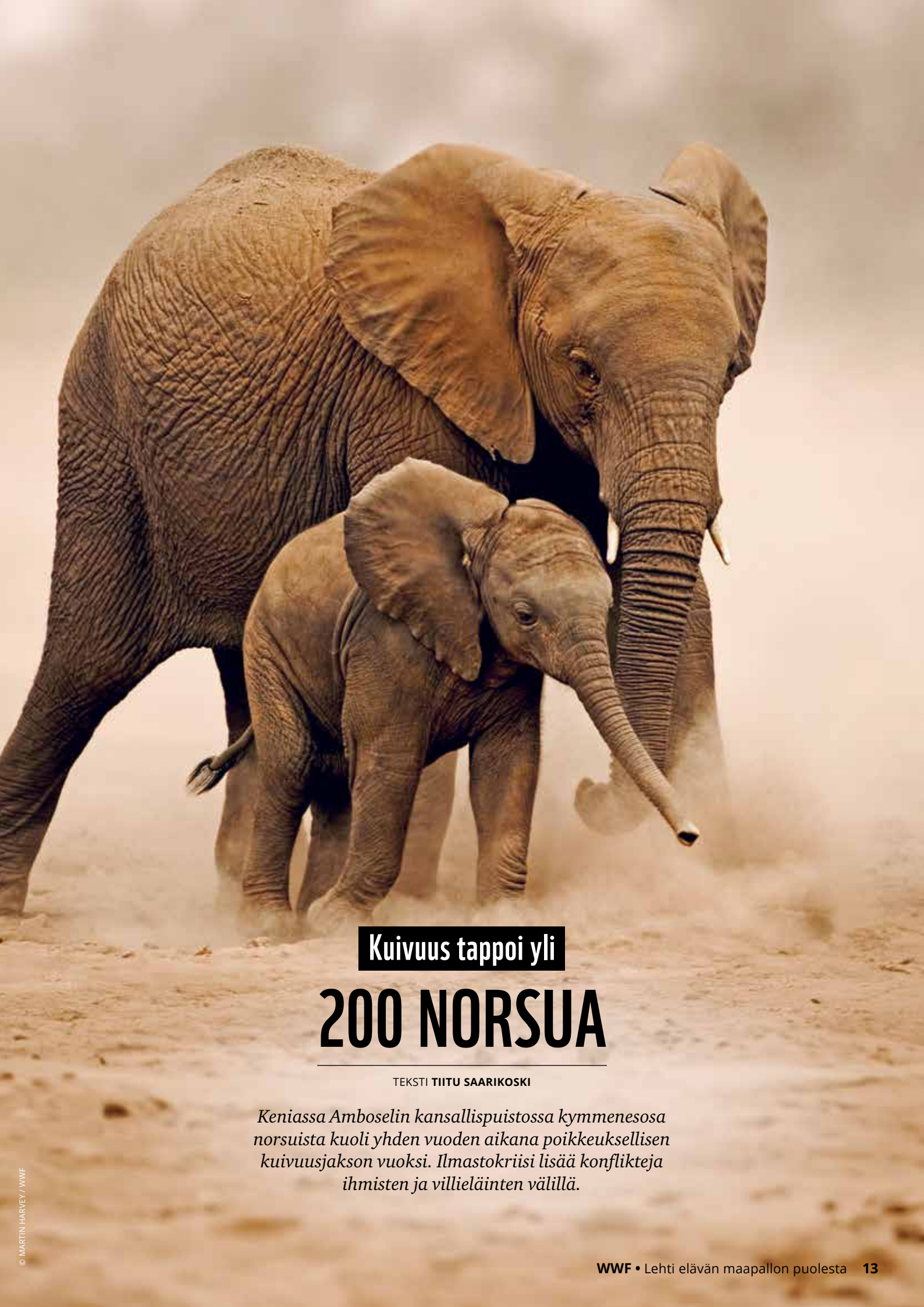
”Somessa on useita puutarhanhoitoon keskittyviä tilejä, joissa tieto ja inspiiraatio on helposti sisäistettävissä. Ja kun niitä tilejä selailee, niin algoritmi tarjoaa jatkuvasti lisää katseltavaa”, Simberg nauraa.

Simberg on mukana WWF:n Ala villiksi -kampanjassa, jossa annetaan neliömetrejä luonnonleikkauksien auttamiseksi. Projektia voi seurata kesän aikana hänen Instagram-tililtään.

Simbergistä tuntuu, että suomalaispihoilla olisi paljon potentiaalia luonnon monimuotoisuuden lisäämiseen.

”Toivoisin, että runsaista puutarhoista tulisi valtavirtaa. Nyt täällä on enemminkin pihoja, joissa on sepeliä ja millintarkkaa nurmea. Ja sitten ihmisillä on huono omatunto, kun sitä pihaa ei onnistu pitämään kunnossa, kun olisi parempikin päästää itsensä helpommalla”, hän pohtii. ■

Kuivuus tappoi yli

200 NORSUA

TEKSTI TIITU SAARIKOSKI

Keniassa Amboselin kansallispuistossa kymmenesosa norsuista kuoli yhden vuoden aikana poikkeuksellisen kuivuusjakson vuoksi. Ilmastokriisi lisää konflikteja ihmisten ja villieläinten välillä.

”Ravinnon ja veden ehtyessä kansallispuistosta nälkäiset villieläimet suuntaavat ihmisasumuksille.”

© WWF KENIA

Notkea kärsä vie norsun suuhun ruohokimppun toisensa jälkeen. Amboselin kansallispuisto Etelä-Keniassa tunnetaan norsujen kotina, ja puiston läpi ajaessa voi nähdä suuria laiduntavia afrikannorsulaumoja. Ruohotasanko jatkuu silmäkantamattoon, ja taustalla häämöttää Kilimanjaro-vuoren korkea siluetti.

Norsut syövät keskimäärin 18 tuntia päivässä, ja ne tarvitsevat suuria määriä ruokaa, vettä ja tilaa. Norsujen lisäksi puistossa elää muun muassa gepardeja, seeproja, leijonia, kirahveja sekä yli 600 lintulajia.

Kaksi vuotta sitten Keniassa kärsittiin pahimmasta kuivuudesta 40 vuoteen. Myös Amboseli näytti hyvin erilaiselta kuin nyt: ruohon tilalla oli pelkkää tomua ja lehdetömiä, kuivuneita pensaita. Teiden varsilla lojui eläinten luita.

”Amboselissa kuoli vuoden aikana tuhansia villieläimiä nälkään ja janoon, mukaan lukien yli 200 norsua. Etenkin norsunpoikasten kuolleisuus oli suuri: lähes puolet kuivuuden aikana syntyneistä norsuista menehtyi. Kaikkia villieläinten kuolemia ei ole välttämättä saatu tilastoitua, joten luvut voivat olla vielä suurempia-kin”, kuvailee puistossa helmikuussa vierailut WWF Suomen hankekoordinaattori Emma Viitanen.

Tavallisesti alueen vuodenkiertoon kuuluu kaksi sadekautta: pitkä sadekausi keväällä ja lyhyt syksyllä. Ihmiset ja luonto ovat riippuvaisia sadekausista, joiden aikana sataa noin 85 prosenttia koko vuoden sademäärästä. Ilmastonmuutos on kuitenkin tehnyt elintärkeistä sadekausista epä säännöllisiä ja vaikeita ennustaa.

Poikkeuksellisen kuiva jakso alkoi Keniassa vuonna 2020, ja vuonna 2022 pitkiä sateita ei tullut lainkaan. Myös syksyn lyhyet sateet jäivät todella niukoiksi.

Kostotapoista varkauksiin - kuivuus kärjistä konflikteja

Kuivuuden vaikutukset ovat katastrofaaliset maalle, jossa maatalous on yleisin elinkeino. Amboselin alueella elää paljon esimerkiksi Maasai-heimon jäseniä, joiden toimeentulo perustuu suurelta osin karjan paimentamiseen. Kuivuuden aikana alueella jopa 60 prosenttia karjasta kuoli. Samaan aikaan lisääntyivät villieläinten aiheuttamat vahingot.

”Kun villieläimet ja ihmiset kamppailevat samoista resursseista, vaarallisia kohtaamisia tapahtuu useammin”, Viitanen sanoo.

Ihmiset saattavat pakon edessä viedä karjaa laiduntamaan luonnonsuojelualueelle, kun syötävää ei löydy muualta. Toisaalta

ravinnon ja veden ehtyessä kansallispuistosta nälkäiset villieläimet suuntaavat ihmisasumuksille. Keskimäärin 6000 kiloa painava norsu voi talloa viljelyksiä, vahingoittaa rakennuksia, aiheuttaa ihmisen vammautumisen tai pahimmassa tapauksessa kuoleman.

”Kun norsu tuhoaa tomaattitarhan tai leijona hyökkää karjan kimppuun, vaakalaudalla voi olla ruokaturva tai ihmisen koko elinkeino. Tämä luonnollisesti vähentää ihmisten halukkuutta näiden lajien suojeluun. Turhautuminen voi myös johtaa tappamiseen kustoksi”, Viitanen kuvailee.

Villieläinkonflikteja on pyritty ehkäisemään alueella WWF:n tuella muun muassa asentamalla paikallisten taloihin valoja, jotka pitävät leijonat loitolla. Koulujen ympärille taas on pystytetty norsunkestäviä aitoja.

Mikä tahansa aita ei pidä nälkäistä norsua loitolla, sillä norsut ovat etevii ongelmanratkaisijoita, Viitanen kertoo.

”Norsut ovat esimerkiksi opetelleet nostamaan sähköaidan langan paikoiltaan syöksyhampaillaan, päästen näin aidan läpi vältyen sähköiskulta.”

WWF myös edistää yhdessä paikallisten viranomaisten, järjestöjen ja kyläyhteisöjen kanssa korvausjärjestelmiä, jotta villi-

vanhemmilta perityn elinkeinon harjoittaminen muuttuu mahdottomaksi. Näin ilmastonmuutos voi epäsuorasti johtaa myös laajempiin levottomuuksiin.

Sade toi helpotuksen, mutta varautuminen jatkuu

Viime vuoden lokakuussa kauan odotettu sadekausi saapui viimein Amboselin kansallispuistoon. Luonto ja ihmiset ovat alkaneet toipua kuivuudesta: norsuille riittää taas syötävää ja paikallisten taloudellinen ahdinko on hellittänyt.

Sateen vaikutukset koko yhteisölle olivat valtavat, Viitanen kuvailee.

”Niin villieläinkonfliktien, salametsästyksen kuin muunkin rikollisuuden havaittiin vähenevän heti, kun kuivuus alkoi hellittää ja luonto kykeni taas täyttämään ihmisten ja eläinten perustarpeet.”

Koska tuhoisia kuivuusjaksoja on odotettavissa myös tulevaisuudessa, on niihin tärkeää varautua.

WWF:n tuella alueelle on rakennettu muun muassa vesi-infrastruktuuria, jonka avulla voidaan turvata sekä ihmisten että eläinten vedensaantia. Kansallispuistoon on myös perustettu vesipisteitä.

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen vaatii suuria investointeja Kenian kaltaisilta eteläisen pallonpuoliskon mailta, joihin sen kiihdyttämät sään ääri-ilmiöt, kuten kuivuusjaksot, rankkasateiden aiheuttamat tulvat tai hirmumyrskyt, iskevät kaikkein voimakkaimmin.

Viitosen mukaan olisi tärkeää, että ilmastonmuutoksesta koituvat kulut jakautuisivat oikeudenmukaisesti maailman valtioiden kesken, sillä muuten on vaarana, että kriisi syventää globaalia epätasa-arvoa.

Tällä hetkellä kehittyvät maat maksavat ilmastonmuutoksesta koituvat menot, vaikka ne aiheuttavat vain murto-osan ilmastoa lämmittävistä päästöistä.

”Ilmastonmuutos lisää konflikteja ja globaalia epätasa-arvoa. Kun satsaamme sen torjumiseen sekä sopeutumistoiimiin edistämme samalla myös rauhaa ja vakautta.” ■

eläinten aiheuttamista tuhoista maksettaisiin kärsijälle kunnollinen korvaus.

”Reilut korvaukset edesauttaisivat rinnakkaiseloa villieläinten kanssa ja ehkäisivät myös kostotappamisia”, Viitanen sanoo.

Kuivuus ei aiheuta vain konflikteja ihmisten ja villieläinten välille. Vaihtoehtojen kaventuessa myös rikollisuus voi lisääntyä, mikä uhkaa yhteisöjen ja kokonaisten yhteiskuntien vakautta. Esimerkiksi aseellisia

karjavarkauksia tehtiin Keniassa kuivuusvuosina tavallista enemmän, ja niissä myös kuoli useita ihmisiä.

”Kuivuuden aiheuttama kriisi voi jopa muuttaa koko kulttuuria siten, että rikollinen toiminta muuttuu sosiaalisesti hyväksyttävämmäksi, jos se on ainoa tapa selvitä vallitsevissa olosuhteissa”, Viitanen sanoo.

Varsinkin nuoriin saattaa iskeä epäonistumisen ja toivottomuuden tunne, jos

Ilmastonmuutos ja luontokato uhkaavat turvallisuutta

- Ilmaston lämpeneminen ja luonnon köyhtyminen vaikuttavat rauhaan ja turvallisuuteen. Vuonna 2020 20:stä eniten ilmastonmuutokselle haavoittuvaisesta maasta 12:ssa oli käynnissä myös aseellinen konflikti.*
- Ilmastonmuutos vaikuttaa konfliktien juurisyihin, kuten luonnonvaroihin. Esimerkiksi pula vedestä, ruuasta ja energiasta voi johtaa poliittiseen epävakauteen ja kiistaan hupenevista resursseista.
- Toisaalta luonnonvaroihin kajoamalla voidaan myös rahoittaa olemassa olevia konflikteja. Rikollisjärjestöt ja aseelliset ryhmät tienaavat esimerkiksi laittomalla villieläin- ja puukaupalla, kaivostoiminnalla sekä huumetuotannolla vuosittain 110–281 miljardia dollaria, eli 102–260 miljardia euroa.**
- Ilmastonmuutos ja luontokato vaikuttavat inhimilliseen turvallisuuteen vaikeuttamalla muun muassa elinkeinon harjoittamista sekä ruokaturvan ja ihmisoikeuksien toteutumista.
- Pahiten ympäristökriiseistä kärsivät jo valmiiksi haavoittuvimmassa asemassa olevat ihmiset, eli alkuperäiskansat, naiset, työt, nuoret ja vammaiset.
- WWF Suomi pyrkii kasvattamaan etenkin päättäjien tietoisuutta ympäristökriisien roolista turvallisuusuuhkana sekä tukee itäisessä Afrikassa muun muassa salametsästyksen ja villieläinkaupan vastaista työtä. Työtä tehdään ulkoministeriön ja kummien tuella.

*Kansainvälinen Punainen Risti 2020, YK:n ympäristöjärjestö UNEP

**WWF & adelphi 2022

Tutustu puolueiden
ympäristönäkemyksiin
osoitteessa

wwf.fi/EU-vaalit

Vaali luontoa ja ÄÄNESTÄ

TEKSTI JOONAS FRITZE

*EU-vaalien vaalipäivä on 9. kesäkuuta.
Kokosimme tähän artikkeliin kymmenen esimerkkiä siitä,
miten EU on vaikuttanut positiivisesti luonnon suojeluun
ja ilmastonmuutoksen hillitsemiseen.*

1. EU on vähentänyt päästöjä

EU on vähentänyt kasvihuonepäästöjä merkittävästi viime vuosina. Vuonna 2005 EU loi niin sanotun päästökauppajärjestelmän, jolla on rajoitettu energiaintensiivisen teollisuuden, sähkön ja kaukolämmön tuottajien sekä EU:n sisäisen lentoliikenteen aiheuttamia päästöjä. Näiden alojen päästöt ovatkin vähentyneet 47 prosenttia vuosina 2005–2023. Lisäksi EU on onnistunut samassa ajassa yli kaksinkertaistamaan uusiutuvien energialähteiden osuuden sähkön ja lämmön tuotannossaan hieman yli 10 prosentista lähes 23 prosenttiin.

2. EU on kasvattanut suojeltujen alueiden määrää

Euroopan unioni on sitoutunut pysäyttämään luontokadon alueellaan, ja luonnonsuojelualueiden lisääminen on tärkeää tavoitteen saavuttamiseksi. Elinympäristöjen suojelu onkin usein tehokkain tapa auttaa uhanalaisia lajeja. EU on vuosien saatossa kasvattanut suojeltujen alueiden pinta-alaa huomattavasti. Tärkeä saavutus on Natura 2000 -suojelualueiden verkosto, joka kattaa yli 18 prosenttia EU:n maa-alasta. Suomessa Natura 2000 -verkosto on laajuudeltaan noin 50 000 neliökilometriä.

3. EU on auttanut susia

Susi on Suomessa erittäin uhanalainen laji, mutta se olisi vieläkin ahtaammalla ilman EU:ta. Susi, kuten muutkin Suomen suurpedot, on EU:n luontodirektiivin tiukasti suojelma laji. Luontodirektiivin pääohje on, että suden tappaminen on mahdollista vain tarkasti säädellyillä poikkeusluvilla. Esimerkiksi Suomessa vuosina 2015–2016 toteutettu susien niin sanottu kannanhoidollinen metsästys todettiin luontodirektiivin vastaiseksi.

© OLA JENNERSTEN / WWF-SWEDEN

4. EU pelasti euroopanmajavan sukupuoton partaalta

1900-luvun ensimmäisellä puoliskolla monet Euroopan eläinpopulaatiot pienenivät rajusti metsästyksen ja elinympäristöjen häviämisen vuoksi. Viimeisten 50 vuoden aikana useiden lajien kannat ovat jälleen kasvaneet. Yksi ilahduttava esimerkki on euroopanmajava. Kun 1900-luvun alkupuolella Euroopassa oli enää muutama tuhat majavaa, nykyään niitä on yli 1,2 miljoonaa. Majavakanta kasvoi, kun EU rajoitti metsästystä ja tuki ohjelmia majavien palauttamiseksi luontoon ja niiden elinympäristöjen ennallistamiseksi.

© REEF.COM/WILD WONDERS OF EUROPE / GARNIS / WWF

5. EU auttoi lintuja kieltämällä lyijyhautit kosteikoilla

EU kielsi vuonna 2021 lyijyhautien käytön kosteikoilla ja niiden läheisyydessä. Päätös oli tärkeä miljoonille vesilinnuille: lyijyhauleja on käytetty perinteisesti metsästyksessä, ja luontoon jäävät haulit aiheuttavat vaaraa linnuille ja ihmisille. Vesilinnut voivat niellä pyöreitä lyijyhauleja luullessaan niitä ruuansulatusta edistäviksi pikkukiviksi. Lisäksi lyijyä kerääntyy etenkin ravintoketjun huipulla oleviin lajeihin – Suomessa lyijymyrkytys on todettu merikotkien yleisimmäksi kuolinsyyksi.

6. EU on suojellut sademetsiä

EU:ssa tapahtuva kulutus heijastuu myös unionin ulkopuolelle, esimerkiksi trooppisiin sademetsiin. Arvioiden mukaan pelkästään vuonna 2017 niin sanottujen metsäkatotuotteiden kulutus EU:ssa johti 203 000 metsähehtaarin tuhoon. Vuonna 2023 EU hyväksyi aseuksen, joka kieltää metsäkatoa aiheuttavien tuotteiden myynnin EU:n alueella. Asetuksessa riskituotteiksi määritellään kahvi, kaakao, soija, palmuöljy, naudanliha, puu- ja paperituotteet sekä kumi. Yritysten tulee jatkossa pystyä osoittamaan, ettei näiden tuotteiden tuotantoketjussa ole tuhoutunut metsää enää vuoden 2020 joulukuun jälkeen.

7. EU on edistänyt kestäviä ruokavalintoja

Kasviperäisten elintarviketuotteiden myynti kasvoi unionin alueella muutamassa vuodessa (2018–2020) peräti 49 prosenttia. Silti Euroopassa syödään liikaa eläinperäisiä

tuotteita, minkä myös EU on tunnustanut niin sanotussa Pellolta pöytään -strategiassaan. Strategian tavoitteena on edistää ilmastonutraaliuden saavuttamista vuoteen 2050 mennessä ja siirtyä nykyisessä EU:n elintarvikejärjestelmässä kestävään malliin. Strategiassa korostetaan kasvipohjaisemman ruokavalion yleistymisen merkitystä.

8. EU on suojellut vesistöjä

EU hyväksyi vuonna 2000 niin sanotun vesipuidedirektiivin, jonka ansiosta kaikki EU-maat sitoutuivat saattamaan vesistönsä hyvään ekologiseen tilaan. Hyvä ekologinen tila tarkoittaa esteettömiä ja luonnoltaan rikkaita vesistöjä, joiden vedenlaatu on hyvä. Direktiivi on muun muassa edistänyt turhien patojen purkamista virtavesistä ja estänyt vesistöille tuhoisia teollisuusprojekteja.

9. EU on rahoittanut luonnonsuojelua

Luontokadon pysäyttäminen vaatii taloudellisia satsauksia. EU onkin tukenut tuhansia luontokadon pysäyttämiseen ja ilmastonmuutoksen hillitsemiseen tähtääviä hankkeita. Esimerkiksi vuosina 1992–2018 EU:n LIFE-ohjelma investoi 2,2 miljardia euroa ympäristöhankkeisiin. LIFE-rahoituksen avulla on EU:n mukaan ennallistettu yli 5 miljoonaa hehtaaria elinympäristöjä, mikä vastaa Slovakian pinta-alaa. EU:n kautta tulee merkittävästi rahoitusta ympäristö- ja luonnonsuojelutyöhön myös Suomessa.

”EU on tehnyt paljon luonnon ja ilmaston hyväksi, mutta petrattavaakin riittää. Siksi äänelläni on merkitystä: EU-vaaleissa meillä kaikilla on mahdollisuus olla lähettämässä Brysseliin päättäjiä, jotka pitävät luonnon ja ilmaston puolia. Vaali siis luontoa ja äänestä.”

Jari Luukkonen
WWF Suomen
pääsihteeri

10. EU on auttanut kaloja

Kalat liikkuvat laajasti eri EU:n jäsenvaltioiden alueella, ja siksi kalakannoista ja kalastuksesta on tärkeää päättää yhdessä. EU:n kalastuspolitiikan piiriin kuuluvat muun muassa vuosittain päätettävät kalastuskiintiöt, kalastuksen valvonta, tiedon keruu sekä kalatuotteiden kauppaa koskevat säädökset. Monen kalalajin tilanne olisi huonompi ilman näitä yhteisiä sääntöjä. Esimerkiksi lohi vaeltaa kaikkien Itämeren maiden alueella, ja Tornio- ja Simojoen lohikannat on saatu elpymään kalastuskiintiöiden, tehostuneen valvonnan ja muiden yhteisesti päätettyjen säätelytoimien ansiosta.

© PERKKA TUURI / WWF

Papanajahti paljasti

LIITO-ORAVAN

TEKSTI RIIKKA KAARTINEN • KUVA OSSI SAARINEN

Vapaaehtoiset kartoittivat liito-oravan esiintymistä Nuuksion kansallispuistossa niiden papanoiden avulla. Viimeksi liito-oravan levinneisyyttä kartoitettiin Nuuksiossa näin laajasti 1990-luvun lopulla.

Sumuisena keväämmuna 13 vapaaehtoista jalkautui eri puolille Nuuksion kansallispuistoa. Aamu oli täynnä punarintojen solinaa, kaakkurin kaakatusta ja soidintavien metsäviklojen kikitystä. Jokaisen kartoitusryhmän tehtävänä oli löytää kartalle rajatulta alueelta liito-oravan papanoita.

Papanajahti saattaa ajatuksena naurattaa, mutta jahdin tarkoituksena oli etsiä uhanalaisen liito-oravan asuttamia seutuja Nuuksion kansallispuistosta. Kansallispuistossa liito-oravat ovat turvassa metsätaloudelta, joka on juurisyy lajin uhanalaistumiseen.

”2000-luvun alussa Suomen liito-oravakanta hupeni kolmanneksella vain kymmenessä vuodessa”, kertoo WWF:n johtava metsäsiasiantuntija **Mai Suominen**.

”Näin laajoja ’liituri’-inventointeja on tehty Nuuksion kansallispuistossa viimeksi ennen vuosituhatosen vaihdetta. Sen jälkeen tärkeimpiä alueita on kartoitettu vain pienialaisemmin ja satunnaisemmin”, kertoo luontokasvatuksen erityisasiantuntija **Elina Pilke** Metsähallituksesta. Papanajahti oli osa Nuuksion kansallispuiston 30-vuotisjuhlavuotta.

Kevät on otollista aikaa liito-oravien etsimiseen, sillä ennen kasvukautta kasvillisuus ei vielä peitä papanoita, jotka ovat vain hieman riisinjyvää suurempia. Lisäksi liito-oravien kevätruoka,

lehtipuiden norkot ja erityisesti niiden sisältämä siitepöly, värjää papanat keltaisiksi. Se helpottaa etsintätöitä.

Mikä innosti vapaaehtoisia mukaan papanajahtiin? Liito-orava on harvinainen ja vähän mystinen yöeläjä, kertoo kartoitukseen osallistunut **Päivi Anttonen**.

”Haaveeni on, että jos joskus näkisin vilauksen, tai vaikka sen jäljistäkin vilauksen”, Anttonen kertoo.

Niko Vallinrinne pitää liito-oravien suojelua tärkeänä. Suomi sijaitsee liito-oravan levinneisyyden länsilaidalla, joten meillä on erityisvastuu lajin suojelusta. Vallinrinteen mielestä on hienoa, että hän voi vapaaehtoisena osallistua uhanalaisen lajin kartoituksiin.

Kartoituksen tuloksena liito-oravan papanoita löytyi jopa 51 paikalta. Kaikki havainnot tehtiin melko pieneltä alueelta kansallispuiston pohjoisosista. Kartoituksia tehtiin kuitenkin paljon laajemmalla alueella, mutta monilta paikoilta liitureiden jälkiä ei löytynyt.

”Päivä meni superhyvin, ja meillä oli tosi hauskaa. Oma ryhmämme ei tehnyt yhtään havaintoa, mutta emme masentuneet siitä. Opimme paljon maastosta ja mistä liito-oravia voi löytää. Huippu-tapahtuma, tällaista lisää!”, hehkuuttaa **Mari Granström**. ■

Eläinkuvaaja haluaa olla myös

LUONNONSUOJELIJA

TEKSTI RIIKKA KAARTINEN • KUVA OSSI SAARINEN

Luontokuvaaja Soosseli eli Ossi Saarinen osallistui alkuvuodesta saimaannorpan suojelutyöhön. Mikä luonnonsuojelussa kiehtoo?

Luontokuvaaja **Ossi Saarinen** on kerännyt satojatuhansia seuraajia sykkädyttävillä eläinkuvillaan. Somessa hänet tunnetaan paremmin nimellä Soosseli. Alkuvuodesta Saarinen oli WWF:n vapaaehtoisten mukana kolaamassa apukinoksia saimaannorpille ja keväällä hän osallistui norppien kuvaamiseen yksilöntunnistusta varten. Mikä innosti luontokuvaajan mukaan norppatyöhön?

”Itse eläin. Saimaannorppa on ainutlaatuinen laji, jota ei tavata missään muualla”, Saarinen sanoo.

”Apukinoksia kolatessa ja norppiin pe-rehtyessä minulle selvisi, miten tärkeää kolaaminen on, ja miten suuri hyöty siitä on norpille ollut”, hän jatkaa.

Saarinen on havainnut luonnon monimuotoisuuden hupenemisen esimerkiksi hömötiaisen vähenemisenä ja hakkuuaukkoina. Lapsena kaikki metsät näyttivät hänelle samanlaisina, eivätkä hakkuuaukot olleet muita aukeita paikkoja kummempia. Nykyisin Saarinen näkee hakkuut eri tavalla, ja erottaa yksipuolisen talousmetsän vanhasta metsästä. Hän tunnistaa, miten lajisto näissä ympäristöissä on aivan erilaista.

”Tuli olo, että haluan itsekin tehdä jotakin luonnonsuojelun eteen, jotta voisin nähdä eläimiä luonnossa myös tulevaisuudessa”, Saarinen kertoo. WWF:n työ on ollut hänelle tuttua, ja erityisesti uhanalaisten lajien suojelu on hänen sydäntään lähellä.

Sosiaalinen media on ollut Saariselle alusta alkaen tärkeä kanava kuvien jakamiseen. Sen avulla hän on pystynyt jakamaan hienoja luontohetkiä suurille yleisöille. Luontokuvaaminen on ollut Saariselle kokopäivätyö muutaman vuoden ajan.

”Opiskelin maantiedettä puolitoista vuotta ja ajattelin sitten ottaa pienen tauon, jotta voisin keskittyä kuvaamiseen”, hän kertoo.

Samaisella puolen vuoden tauolla hän on yhä, viisi vuotta myöhemmin.

”Tällä hetkellä ei ole suunnitelmassa palata opiskelemaan. Jos jotain opiskelisin, se olisi varmaan biologiaa tai jotakin muuta eläimiin liittyvää”, Saarinen sanoo. ■

TÄLLÄ PALSTALLA
ASiantuntijamme
Yrittävät vastata
vaikeisiin kysymyksiin
ymmärrettävästi.

Miten suomalaisella METSÄLLÄ MENEET?

TEKSTI TOTTI TOISKALLIO

Millainen on suomalaisen metsäluonnon nykytila?

Suomen pinta-alasta yli 70 prosenttia on metsää, mutta määrä ei korvaa laatua: metsäluontotyypeistämme peräti 76 prosenttia on uhanalaisia, samoin kuin yli 800 metsissä elävää lajia. Myös metsien kyky hillitä ilmastonmuutosta, eli sitoa hiilidioksidia ilmakehästä, on heikentynyt huomattavasti. Keinoja tilanteen parantamiseksi on runsaasti, mutta niitä ei ole otettu käyttöön läheskään riittävästi.

Mistä metsien huono tila johtuu?

Suurin syy metsien heikkoon tilaan on niiden ylikulutus, eli liian suuret vuosittaiset hakkuumäärät. Pääasiallinen hakkuumääriin vaikuttava tekijä on metsäteollisuuden kotimaisen puuraaka-aineen hankinta. Hakkuiden vähentämiseksi ilmaston ja metsäluonnon kannalta kestävämmälle tasolle tarvitaan yhteiskunnallista ohjausta. Tämä ei tarkoittaisi metsäteollisuuden loppua, sillä hiilinielutavoitteiden saavuttamiseksi riittäisi 10–15 prosentin vähennys vuoden 2023 tasosta.

Merkittäviä syitä metsäluonnon köyhtymiseen ovat myös avohakkuut sekä muun muassa suometsien ojitaminen. Avohakkuissa metsästä eivät katoa vain puut, vaan myös metsänpohja kärsii ja maaperän pintaosien hiilivarastot vapautuvat ilmakehään. Samalla metsien vedenpidätys- ja haihdutuskyky heikkenevät, ja valumavedet pääsevät rehevöittämään vesistöjä. Latvavesistöjen eli purovarsien suoristaminen ja erityisesti ojitettujen soiden aiheuttama ravinnekuormitus vesistöihin on huomattavan suurta.

Myös ilmastonmuutos vaikuttaa metsiimme jo nyt esimerkiksi kuivuuden, sadannan ja muiden sään ääri-ilmiöiden yleistyessä ja voimistuessa. Tällaiset vaikutukset tulevat vain kasvamaan kuluvan vuosisadan aikana. Siksi metsäluonnon tilaa tuleekin pikaisesti parantaa.

Millä tavoin metsäluontoa voidaan auttaa?

Tehokkaimpia keinoja metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ja ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ovat suojeltujen alueiden lisääminen, siirtyminen avohakkuista jatkuvapeitteiseen kasvatukseen eli poimintahakkuisiin, hakkuiden välisen ajan eli kiertoajan pidentäminen sekä etenkin

suometsien ojituksen lopettaminen. Talousmetsissä olisi myös tärkeää lisätä kuolleen puun osuutta sekä puulajiston monipuolisuutta. Esimerkiksi yksilajiset kuusimetsät ovat alttiita ilmastonmuutoksen lisäämille hyönteistuhooille ja sään ääri-ilmiöille.

Myös metsäteollisuuden on uudistuttava. Suomalaista puuta käytetään nykyisin suurelta osin lyhytikäisten tuotteiden, esimerkiksi pahlavilaatikoiden, valmistamiseen. Näiden elinkaaren päättyessä puihin sitoutunut hiilidioksidi vapautuu takaisin ilmakehään. Tuotteiden lyhyt ikä lisää myös tarvetta hakkuille, kun uutta materiaalia tarvitaan jatkuvasti. Metsäteollisuuden tulisi suunnata tuotantoaan pitkäikäisiin tuotteisiin, joista saatava taloudellinen hyöty on myös suurempi.

Kenen tulisi toimia tilanteen parantamiseksi?

Valtiolla on huomattava valta ja vastuu vaikuttaa suomalaisen luonnon tilaan ja ilmastonmuutoksen hillinnän tehostamiseen. Toistaiseksi hallitus ei kuitenkaan ole ottanut käyttöön läheskään riittäviä keinoja hakkuiden maltillistamiseksi, hakkuutapojen uudistamiseksi tai suojelun lisäämiseksi. Toimimattomuus voi johtaa myös mittaviin taloudellisiin menetyksiin: jos metsien hiilinielua ei saada sovitulle tasolle, valtio joutuu EU:n maankäyttösektoriasetuksen perusteella hankkimaan korvaavia hiilinieluyksiköitä ulkomailta jopa useiden miljardien arvosta. ■

© AKIPEKKA SINIKOSKI / WWF

”SUOMEN METSIÄ YLIKULUTETAAN, MINKÄ VUOKSI HAKKUUMÄÄRIÄ ON SAATAVA ALAS. SE EI KUITENKAAN TARKOITTAISI METSÄTEOLLISUUDEN LOPPUA SUOMESSA”, SANOO WWF:N JOHTAVA METSÄASiantuntija MAI SUOMINEN.

TÄLLÄ PALSTALLA
PÄÄSEVÄT ÄÄNEEN
IHMISET, JOTKA
SUOJELEVAT LUONTOA
KENTÄLLÄ.

Vuonna 1978 syntynyt Yoshua Arai on nähnyt, kuinka Jentawang-järven tila on heikentynyt sitten hänen lapsuutensa.

16 vuotta suojelutyötä

ORANKIEN KOTISAARELLA

TEKSTI TIITU SAARIKOSKI JA KAMILA RAMADHANI PUTRI

WWF:n kansainvälinen metsäasiantuntija Maija Kaukonen, kotimetsiään partioiva Astaga ja paikallisen järven suojelua johtava Yoshua Arai työskentelevät Borneon ainutlaatuisen luonnon turvaamiseksi.

Maija Kaukonen: ”Koko Borneo on aiemmin ollut sademetsän peitossa, mutta viimeisten vuosikymmenten aikana saaren metsäpeite on kutistunut noin puoleen entisestä. Pitkäjänteisen suojelutyön ansioista laajoja metsäalueita on onneksi saatu turvattua ja metsäkatoa hidastettua.

Alueen lajeista tunnetuin on oranki, joka elää vain Borneolla ja viereisellä Sumatran saarella. Lisäksi Borneolla elää muun muassa borneonnorsuja sekä äärimmäisen uhanalaisia sumatransarvikuoja. Saarelta on myös löydetty yli 3000 puulajia.

Vuosien saatossa olemme muun muassa kartoittaneet orankien elinalueita ja edistäneet näiden suojelua viranomaisten kanssa läänin maankäytön suunnitelmissa. Lisäksi olemme auttaneet paikallisia kyläyhteisöjä virallistamaan metsäalueidensa hallinnan ja kouluttaneet heitä ehkäisemään laittomuuksia metsissä.

Kestävien elinkeinojen edistäminen on tärkeä tapa suojella metsiä, sillä Borneolla metsiä on raivattu paljon erityisesti palmuöljyplantaasien tieltä. Painetta metsän raivaamiseen voidaan vähentää kouluttamalla kyläyhteisöjä kestävien pienelinkeinojen, kuten kalastuksen, harjoittamiseen.”

Astaga: ”Tietoisuuden lisääminen metsien suojelusta ei ole aina helppoa. Aiemmin olemme saaneet uhkauksia, kun emme ole antaneet ihmisten ottaa puuta metsästä tai metsästä siellä.

Työssä tarvitaan erilaisia lähestymistapoja. Jos joku haluaa metsästä orankeja, muistutamme, että orangit levittävät hedelmien siemeniä – ja sadon-

korjuun aikaan saamme nauttia hedelmistä. Tiedon lisääntyä yhteistyö paikallisten yhteisöjen kanssa on muuttunut helpommaksi.

Loppujen lopuksi metsien suojelu hyödyttää lapsenlapsiamme. Jos annamme paikallisten puulajien kuolla sukupuuttoon, he eivät tule koskaan tietämään, miltä esimerkiksi merantipuu näyttää. Toivon, että metsät säilyvät tuleville sukupolville.”

Yoshua Arai: ”Muistan hyvin, kun 1980-luvulla Jentawang-järvessä oli niin paljon kalaa, että saatoimme pyydystää kaloja machete-veitsellä ja saada helposti 5–6 kiloa saalista. Päätimme vain, mitä kalaa halusimme syödä, ja pyysimme sitten niitä.

Vuoteen 2010 mennessä joen tila oli huonontunut merkittävästi ja kalastaminen muuttunut vaikeaksi. WWF Indonesian avulla laadimme sääntöjä kalastamiselle ja joen käytölle. Esimerkiksi kalojen pyydystäminen räjähteitä käyttäen kiellettiin ja verkkokalastusta rajoitettiin.

Meidän tulee pitää huolta järvestä, jotta myös kaloja tulee enemmän. Toivomme, että kalakannan runsastuminen auttaisi tekemään kalastuksesta elinkeinon erityisesti kyläläisille, joilla ei ole omaa maatilaa tai peltotiloja.” ■

WWF Suomi on tukenut työtä metsäkadon pysäyttämiseksi Borneolla ulkoministeriön ja WWF-kummien tuella vuosina 2008–2024. Työ Indonesiassa jatkuu Länsi-Papualla, missä pyrimme turvaamaan saaren koskemattomat luonnonmetsät.

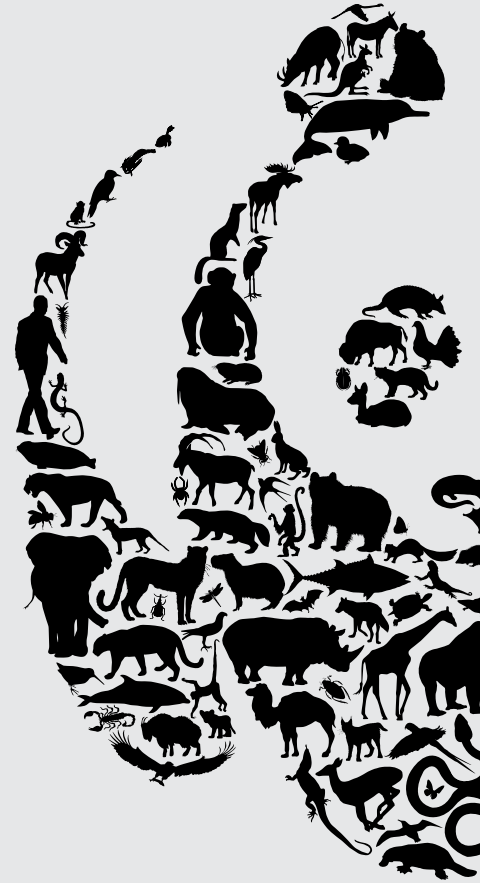
Tuoreita

ONNISTUMISIA

Kiitos tuestasi! Nämä ajankohtaiset onnistumiset eivät olisi mahdollisia ilman tukijoitamme ja pitkäjänteistä luonnonsuojelutyötämme. Löydät lisää onnistumistarinoita osoitteesta wwf.fi/suojelusaavutukset.

Ennätysmäärä kiljuhanhia levähti Suomessa

Äärimmäisen uhanalaisella kiljuhanhella on takanaan erinomainen pesimävuosi. Touku-kuussa Oulun seudulla levähti tarkkailuhistorian suurin määrä kiljuhanhia. Vuonna 1985 aloitetusta tarkkailusta vastaa WWF:n kiljuhanhityöryhmä, joka havaitsi Siikajoella 137 yksilöä. ”Suuri määrä poikasia saatiin kriittisellä hetkellä, sillä monen heikon pesimävuo-
den jälkeen kanta on ollut laskussa usean vuoden ajan”, iloitsee kiljuhanhityöryhmään kuuluva **Risto Karvonen**. Kiljuhanhien hyvän pesimävuo-
den turvasi myyrien suuri määrä tunturialueilla. Silloin petoeläimet keskittyvät myyrien saalistamiseen ja hanhien ja muiden maassa pesivien lintujen poikaset saavat kasvaa rauhassa.

Suojelimme yli miljoona hehtaaria metsää kolmella eri mantereella

Vuonna 2023 kumppanimaissamme Aasiassa, Itä-Afrikassa ja Etelä-Amerikassa suojeltiin yhteensä yli miljoona hehtaaria metsää ja noin 1,7 miljoonaa hehtaaria saatiin kestävän käytön piiriin. Monessa kohteessa työ on jatkunut kummien ja ulkoministeriön tuella pitkään, esimerkiksi Nepalissa, jossa Terai Arc Landscape -ohjelma sai alkuvuodesta YK:n tunnustuksen luonnon ennallistamisesta. Elinympäristöjä

ennallistamalla on saatu aikaan upeita onnistumisia, mukaan lukien tiikerien määrän kasvu 121 yksilöstä 355 yksilöön. Kulu-
van vuoden onnistumisiin puolestaan lukeutuvat metsäpalojen torjumisen kattava suunnitelma Itenezin suojelualueella Bolivian Amazonilla sekä Borneon saarella toteutettu kestävä maankäytön suunnitelma, joka auttoi turvaamaan miljoona hehtaaria arvokkaita metsiä.

Helsingistä Itämeren ensimmäinen Plastic Smart City

Kiritämme kaupunkreja ympäri maailman muovin kulutuksen ja roskaamisen hillitsemiseksi. Nyt mukana on myös Helsinki. Plastic Smart Cities tukee ja sitouttaa kaupunkreja toimiin, vuoropuheluun ja parhaiden käytäntöjen jakamiseen muovin käytön vähentämiseksi ja muovisaastumisen pysäyttämiseksi. Kaupunkiliike edistää tavoitettamme muovittomasta luonnosta vuoteen 2030 mennessä. Maailmalla Plastic Smart Cities -kaupunkreja on 47, joista 36 Aasiassa, kolme Afrikassa ja kahdeksan Euroopassa.

Uutta tietoa lumileopardeista

Intian ensimmäinen maanlaajuinen lumileopardien kartoitus on tuottanut rohkaisevia tuloksia: maassa elää arvioiden mukaan 718 lumileopardia. Olimme mukana kolme vuotta kestäneessä tutkimuksessa, jossa asennettiin yli 2000 riistakameraa, joiden avulla kerättiin yli kaksi miljoonaa kuvaa. Kuvat auttoivat tutkijoita tunnistamaan lumileopardit niiden turkkien yksilöllisten täplien perusteella.

Riistakamerat ovat tallentaneet lukuisia kuvia uhanalaisesta lajista niiden luonnollisessa elinympäristössä. Kuvien avulla pystytään kasvattamaan ymmärrystä lajin yksilömääristä ja Intiassa.

Earth Houriin osallistui 1,5 miljoonaa suomalaista

Järjestimme maailman suurimman ympäristötapahtuman, Earth Hourin, lauantaina 23. maaliskuuta. Tällä kertaa Earth Hourissa kannustimme ihmisiä antamaan tunnin luonnolle tekemällä jotain itselle mieluista, ympäristön kannalta positiivista asiaa yhden tunnin ajan.

Suomessa Earth Houriin osallistui tänä vuonna noin 1,5 miljoonaa ihmistä sekä lukuisia yrityksiä, organisaatioita, kouluja ja päiväkotia. Maailmanlaajuisesti Earth Hourissa oli mukana miljoonia ihmisiä, minkä lisäksi useista tunnetuista maamerkeistä, kuten Sydneyn oopperatalosta, Tokyo Towerista ja Eiffel-tornista sammutettiin valot Earth Hourin ajaksi.

Ihmiset provosoituvat, kun ANNAN METSÄN OLLA

Tunsin maailmantuskaa ja ostin neljä hehtaaria metsää. Aion antaa metsän vain olla enkä suunnitellut hyötyväni siitä taloudellisesti mitenkään. Oikeastaan ajattelen, etten minä edes omista tuota metsää, vaan lajit, jotka metsässä asuvat. Peurat, suopursu, palokärki, sen semmoiset.

Minusta useampien metsien pitäisi antaa olla. Mutta se vaatii paitsi rahaa myös pokkaa. Ihmiset ovat reagoineet metsänsuojelupyrkimyksiini monenlaisin tavoin.

Ensin tulivat pelottelijat. "Sitten kun kirjanpainaja lähtee leviämään metsäsi lahpuista naapurin metsään, joudut korvaamaan heidän kuolleet puunsa. Hinta voi nousta kymmeniin tuhansiin." Pelästyin! En haluaisi korvata kenenkään kuolleita puita! Niinpä selvitin asian: Jos myrsky kaataa noin kymmenen tuoretta puuta hehtaarilla, puut olisi hyvä korjata metsästä pois. Silloin on nimittäin riski, että kirjanpainajat pääsevät lisääntymään terveisiin puihin. Kukaan ei kuitenkaan muistanut tapausta, jossa yksityinen ihminen olisi joutunut korvaamaan toisille kirjanpainajatuhoja. On vaikea osoittaa, että juuri tämä kirjanpainaja on lähtenyt sinun puustasi. Mutta noin muuten puut voivat kyllä lahota menemään. Oikeastaan olisi ihan kaikkien etu, että lahoppuuta olisi metsässä paljon.

Sitten tulivat järjen ihmiset. "Kyllä metsää pitää hoitaa. Ei se muuten selviä." Mutta miten metsä on selvinnyt tällä planeetalla kaikki edeltävät vuosituhannet, ennen kuin ihminen on tullut "hoitelemaan" sitä? Vaikea sanoa.

Kolmas ihmisryhmä taas on kehumut, että onpa hienoa, kun ryhdyt sanoista tekoihin. "Että siellä ne järjestöhipit vain nillittävät, ostaisivat itse metsää ja suojelisivat sen." Mutta tässä tulee vastaan perspektiiviharha: Yksittäisten ihmisten suojelupyrkimykset ovat lilliputtimaisen pieniä verrattuna aktivismiin ja siitä johdettuun politiikkaan. Aktivistit ovat pitäneet metsien suojelun ja lajikadon otsikoissa vuodesta toiseen. Vaikuttaa siltä, että yleinen mielipide on muuttunut: Ylen kyselyn mukaan jopa 80 prosenttia kansasta haluaisi lisää metsien suojelua.

Harvalla on myöskään rahaa ostaa metsää suojeluun. Minun neljä hehtaariani maksoi 20 000 euroa, mikä

oli aika iso taloudellinen ponnistus (mutta mitä sitä ei tekisi lievittääkseen maailmantuskaansa). Monelle metsä on elinkeino, josta saatuja tuloja ilman ei pärjää.

Omia toimiani paljon vaikuttavampia ovat esimerkiksi **Virpi Suutarin** *Havumetsän lapset* -dokumentissa esiintyvät aktivistit, jotka omistavat elämänsä ja antavat aikansa metsille. Ja metsiä totta vie olisi suojeltava tässä maassa. Kansallisen luonnon monimuotoisuusstrategian mukaan valtion metsiä pitäisi suojella yli 500 000 hehtaaria, jotta 10 prosentin suojelutavoite saavutettaisiin. Luonnonmetsä-työryhmä on löytänyt valtion mailta luonnonmetsää 58 000 hehtaaria, jotka kannattaisi suojella hakkuilta välittömästi. Siinä eivät neljän hehtaarin metsäostokset paljon paina. Edellinen hallitus suojeli noin 50 000 hehtaaria metsää, nykyisen kohdalla en uskalla sanoa vielä mitään.

Sitten on viimeinen ryhmä, jonka mielestä tämä on vain hieno juttu. Usein he alkavat miettiä, että pitäisikö itsekin tehdä jotain vastaavanlaista. Heidän kanssaan olen käynyt merkityksellisimpiä keskusteluja. Vaikkapa siitä, miksi me ylipäänsä olemme tällä planeetalla, ja mikä on meidän ihmisten tarkoitus. Mitä haluamme jättää seuraaville sukupolville, niin ihmisten kuin palokärkienkin? ■

© DORIT SALUTSKI

JULIA THURÉN ON TOIMITTAJA JA SOMEVAIKUTTAJA, JONKA UUSIN KIRJA KAIKKI KULUTTAMISESTA OLI TIETO-FINLANDIA-EHDOKKAANA 2021.

Kukkakaalitacot ja PICO DE GALLO

Annoksia: 4
Valmistusaika: 15 + 25 min

*Kokoa maissitortillalätyille maistuva täyte:
paahdetut kukkakaalit ja pico de gallo
eli tomaatti-kurkkusalsa.*

Resepti

RUOKAVALINNOILLA ON
MERKITTÄVÄ VAIKUTUS
ILMASTOON JA LUONNON
MONIMUOTOISUUTEEN.

LISÄÄ RESEPTIÄ:
wwf.fi/reseptit

*Tilaa WWF:n maksuton
ruokakurssi sähköpostiisi:
wwf.fi/ruokakurssi*

Kukkakaalitacot

n. 250 g kasviproteiinia
(esim. soija-, härkäpapu-
tai seitansuikaleita)
öljyä paistamiseen
8 maissitortillaa
2 dl kaurafraichea
1 limetti
1 iso kukkakaali
3 rkl fajita- tai taco-
mausteseosta
2 rkl rypsiöljyä
½ ruukkua korianteria
viimeistelyyn

Pico de gallo

1 kesäsipuli varsineen tai
1 salottisipuli ja
1 kevätsipuli
1 valkosipulinkynsi
1 miedohko chilipalko
1/2 tl suolaa
1/2 tl sokeria
2 rkl limettimehua
4 tomaattia
1/2 pieni kurkku
1 rkl rypsiöljyä
½ ruukkua korianteria

Valmistusohje

1. Tee ensin pico de gallo. Hienonna sipuli, korianteri ja kuorittu valkosipulinkynsi sekä chili. Laita kulhoon ja lisää suola, sokeri ja limettimehu. Kuutioi tomaatti ja kurkku. Lisää ne sipuliseokseen. Lisää öljy ja sekoita. Jätä maustumaan.
2. Irrota kukkakaalit pieniksi nupiksi. Laita ne kulhoon mausteseoksen ja öljyn kanssa. Pyörytä sekaisin ja kumoa leivinpaperille uunipellille. Paista 200-asteisessa uunissa napakan kypsäksi, noin 20 minuuttia.
3. Tarvittaessa käsittele kasviproteiini paistovalmiiksi pakkauksen ohjeen mukaan. Paista kasviproteiiniin öljyssä rapea pinta. Voit lisätä öljyyn mausteita, esimerkiksi savupaprikajauhetta ja mustapippuria. Hienonna loput korianterista.
4. Lämmitä tortillat pakkauksen ohjeen mukaan. Lusikoi päälle pico de galloa, kaurafraichea, kukkakaalia ja paistettua kasviproteiinia. Viimeistele korianterilla ja limettimehulla.

Tukijapalvelumme on auki koko kesän

Palvelemme tukijoitamme kesällä normaalisti. Voit hoitaa esimerkiksi osoitteenmuutokset, kummisumman korotukset tai maksutiliin liittyvät muutokset kauttamme. Osoitteessa wwf.fi/tukijapalvelu voit myös itse päivittää yhteystietojasi. Tarkista etenkin sähköpostiosoitteesi, jotta saat ajankohtaiset kummiuutisemme.

Kilautetaan kummille!

Puhelimeen vastasi **Raija**, joka on ollut WWF:n Saimaan-norppa-kummi 15 vuoden ajan.

Miksi valitsit juuri Saimaannorppakummiuden? ”Äitini on Saimaan rannalta kotoisin ja hänen lapsuutensa paikassa oli norppa, joka aina hyppäsi kalliolta veteen heidän menessään uimaan. Osallistuin kummiuteen äitini muistoksi.”

Mikä on lempipaikkasi luonnossa ja miksi? ”Vesi, vesistöt sekä rannat.”

Miksi on mielestäsi tärkeää tukea luonnonsuojelua? ”Jos luontoa ei ole, ei ole mitään. Oli vaihe 1970-luvulla, kun lahtien vesistöt olivat saastuneita. On suuri ilo, kun ne on nyt saatu pitkälti puhdistettua.”

Millaisia terveisiä haluaisit lähettää muille kummeille? ”Pidetään luonto puhtaana. Toivon, että kaikki oppisivat sen, ettei heitetä pois kaikkea tätä, mitä meillä on.”

Tukijapalvelu

Puhelin: 040 192 3112,
avoinna arksin klo 9–16
Sähköposti: tukija@wwf.fi
wwf.fi/tukijapalvelu

Osoite: WWF Suomi, tukijapalvelu,
Lintulahdenkatu 10, 00500 Helsinki
Lahjoitustili:
FI41 1572 3000 0111 89
BIC (Swift) NDEAFIHH
MobilePay-lahjoitusnumero: 24620

© AKI-EKKA SINKOSKI / WWF

© JUSSI RISTONMAA

30 VUOTTA ILVEKSEN SUOJELIJANA

Ilveskeskuksen 30-vuotisen taipaleen kunniaksi perustetun *Ilves 30 v. – Yhdessä ilvesten kanssa* -omakeräyksen avulla tuetaan Suomen ainoan luonnonvaraisen kisa-eläimen suojelua ja luonnon monimuotoisuutta. Keräystavoitteeksi on asetettu 5 000 euroa.

Ilveskeskuksen perustaja **Jussi Ristonmaan** valtava kiinnostus ilvestä kohtaan ei ole vuosikymmenten aikana laantunut.

”Mitä enemmän syvennyn ilvekseen ja sen lajityypilliseen käyttäytymiseen, sitä enemmän se kiehtoo. WWF on tukenut Ilveskeskusta vuosien aikana, ja haluamme

nyt vastavuoroisesti antaa jotain takaisin.”

Suojelun kannalta ilveksen tarina on ollut nousuvoittoinen, ja 30 vuoden aikana ilveskanta on viisinkertaistunut. Tiedon ja ymmärryksen lisääminen on Ristonmaan mukaan erityisen tärkeää.

”Rinnakkaiselo suurpetojen kanssa edellyttää lajituntemusta ja neuvontaa. Ilveskeskus tarjoaa tietoa ja ohjausta esimerkiksi silloin, kun ilvestä havaitaan asutuksen lähellä.”

Suurkiitos tuestanne, Ilveskeskus!

© EMMI KARHAHO / WWF

KURKKA KAUPPAAN!

Osta WWF-t-paita

Joko sinulta löytyy kesäinen WWF-t-paita? Pandakuviainen paita on valmistettu 100 % luomupuuvillasta. Paitaa on saatavilla eri väreissä miehille ja naisille. Valitse suosikkisi! Ostamalla t-paidan tuet WWF:n arvokasta luonnonsuojelutyötä:

kauppa.wwf.fi

WWF-TUOTTEITA
OSTAMALLA TUET
TYÖTÄMME LUONNON
HYVÄKSI.

Surffaajan

LAHJA ITÄMERELLE

TEKSTI HEIDI VOLOTINEN • KUVA HENRI PALOMÄKI

Henri Palomäki joutui viime vuonna surffausonnettomuuteen Balilla, ja keräsi joukkorahoituksella varoja lääkärilentoa varten takaisin Suomeen. Kun vakuutus ilmoitti korvaavansa lentokulut, Palomäki päätti laittaa hyvän kiertämään ja lahjoitti yhteensä 35 000 euroa eri järjestöille ympäri maailmaa.

Viime vuoden joulukuussa surffausonnettomuudessa Balilla loukkaantunut **Henri Palomäki** käynnisti ystäviensä kannustamana pikaisen joukkorahoituskampanjan päästäkseen takaisin Suomeen.

Palomäeltä murtui onnettomuudessa kaksi selkänikamaa, ja hän oli sairaalahoitossa Balilla lähes kaksi viikkoa. Sairaalahajon aikana oli tapahtunut useita hoitovirheitä, ja kotiinpaluun järjestäminen tuntui toivottomalta, kun yhteyden saaminen vakuutusyhtiöön takkusi.

Palomäen kotimatkaa varten tehtiin lahjoituksia lähes 1500 ihmisen voimin ympäri maailmaa, ja lääkärilentoon tarvittavat 35 000 euroa saatiin lopulta nopeasti kasaan. Palomäki pääsi jouluksi takaisin kotiin toipumaan.

”Minulle oli selvää, että jos ja kun vakuutusyhtiö lopulta korvaisi lennot takaisin Suomeen, lahjoittaisin koko summan hyväntekeväisyyteen. Kun vakuutusyhtiöltä tuli myönteinen päätös, käsissäni oli uusi, positiivinen ongelma. Piti päättää, mihin lahjoittaa rahat”, Palomäki kertoo.

Onnettomuudesta sittemmin hyvin toipunut

Palomäki on kiitollinen ja liikuttunut ihmisten halusta auttaa. Hänelle oli alusta asti selvää, että haluaisi tavoittaa lahjoituksellaan laajan joukon ihmisiä. Lisäksi oli tärkeää, että häntä tukeneet ihmiset voisivat löytää lahjoituskohteista myös itselleen tärkeitä aiheita. Tukea sai yhteensä seitsemän järjestöä ympäri maailmaa, kukin 5000 euroa.

”Valtaosa lahjoituksista kohdistui lapsille ja nuorille. WWF:n itämerityöhön tehty lahjoitus on ainoa luonnonsuojelukohte. Se oli minulle tärkeä siitäkin syystä, että Itämeri kattaa laajan alueen – Suomen lisäksi lahjoituksia tuli myös esimerkiksi Latviasta ja Saksasta. Tällä tavalla voin sekä tukea työtä Itämeren hyväksi että kunnioittaa Itämeren alueella asuvia lahjoittajiani.”

Kuka tahansa voi suojella luontoa lahjoituksen avulla, ja pienikin panostus on luonnolle äärimmäisen tärkeää. WWF:n Itämeri-kummien ja -lahjoitusten tuella pyrimme palauttamaan meren hyvään ekologiseen tilaan sekä saamaan sinne terveen ja elinvoimaiset eliöyhteisöt. Työtä tehdään niin maalla Itämeren valuma-alueilla, itse meri-alueella kuin päätöksentekoon vaikuttamalla. ■

ANNA KUMMIUS LAHJAKSI

WWF:n kummius on täydellinen lahja luonnonystävälle. Se tuo lahjan saajalle hyvää mieltä ja ajankohtaista tietoa luonnon tilasta sekä työmme tuloksista WWF-lehden ja kummiuutisten myötä. Ilman säännöllisiä tukijoita moni ympäristöongelma jäisi ratkaisematta. Mitä enemmän meitä on, sitä vahvempia olemme.

WWF-yleiskummi

suojelee luonnon monimuotoisuutta kaikkialla. Tuki menee sinne, missä apua tarvitaan.

Saimaannorppa-kummi

pelastaa sukupuutolta erittäin uhanalaisia saimaannorppia, joita elää vain Suomessa.

Kissaeläin-kummi

auttaa uhanalaisia kissaeläimiä, joiden määrät ovat romahtaneet hälyttävästi.

Itämeri-kummi

suojelee luonoltaan ainutlaatuisista, mutta yhtä maailman saastuneimmista meristä.

Ilmasto-kummi

vaikuttaa ilmastopoliittikkaan ja auttaa ilmastonmuutoksesta kärsiviä lajeja.

Lumi-kummi

suojelee arktisia lajeja, joiden tulevaisuutta ilmaston lämpeneminen uhkaa.

Sademetsä-kummi

turvaa maailman lajirikkaimpia elinympäristöjä, joita uhkaa metsäkato.

Toimi näin:

1. Mene osoitteeseen wwf.fi/kummius-lahjaksi
2. Valitse kummiuskohde, summa ja jatka eteenpäin
3. Täytä omat ja lahjan saajan yhteystiedot
4. Valitse jatkuva tai määräaikainen tukimuoto
5. Voit maksun jälkeen ladata lahjoituskohteen mukaisen kortin annettavaksi lahjan saajalle.

wwf.fi/kummius-lahjaksi